

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum V. Decretalium, Per Quadraginta, Et Unum Titulos Distributum,
In quo agitur De Judicio criminali, exponendo primùm actiones in eo
judicio instituendas, & suscipiendas, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1709

Articulus IV. De Jubilæo anni Sancti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73064](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73064)

præscripta, quocunque die, ac ordine intra tempus durantis indulgentiæ, vel Jubilæi, quando non requiritur dies determinatus, ut exprimitur in triplici jejunio.

1460 Quæres 7. an, si non exprimat in Bulla, quod opera præscripta debeant esse *non debita ex alio titulo*, satisfiat per jejunium v. g. licet aliàs (vel propter quadagesimam, in qua concessum est tale jubilæum, vel propter quatuor tempora, aut vigiliam tunc incidentem) sit debitum? R. affirmativè; quia, ut dicemus inferius in concessione indulgentiæ, vel jubilæi, quæ continent onus, benignior interpretatio est; ita Layman cit. n. 13.

1461 Quæres 8. an jubilæum concessum uni Provincia, lucrari valeant etiam advenæ, ac peregrini? Responsio affirmativa, tanquam probabilior, deduci potest ex dictis à n. 1447. cum enim teneantur legibus localibus, seu statutis in speciale bonum talium locorum conditis; eo ipso secundum juris regulam specialibus etiam eorum commodis frui poterunt, per regulam 55. in 6. præsertim, cum id jure communi definitum sit, cui, nisi aliud exprimat Pontifex, se conformare censetur. Ubi tamen nota, non requiri, quod opera præscripta, *omnia fiant in eo loco, ubi jubilæum extraordinarium promulgatum est*. Nam de hoc nihil in concessione jubilæi cautum est, consequenter, cum versemur in materia valde favorabili, id exigendum non est. Ex quo sequitur, si Lincii v. g. promulgatum est Jubilæum, te habitante Lincii; postquam ibidem visitasti Ecclesias designatas, & orationem debitam persolvisti, posse te jejunia, largitionem elemosynæ, confessionem, & communionem peragere etiam extra Lincium, quovis alio loco; Sic Layman cit. c. 8. n. 11. Et ratio est, quia favor jubilæi est *personalis*. Et ideo advena, vel peregrinus, qui venit ad aliquem locum, durante inibi hoc jubilæo, potest lucrari omnes indulgentias, & favores, si designatas ibi Ecclesias cum oratione debita visitavit, licet hoc absolute discedat, & opera reliqua alibi peragat. Hæc enim tali loco alligata non sunt.

ARTICULUS IV.

De Jubilæo anni Sancti.

1462 **P**ro resolutione not. 1. inter *Remissiones* in lege gratiæ, de quibus agitur h. t.

comprehendi etiam jubilæa, imitatione anni Remissionis in lege veteri, de quo Numerorum ult. & Levit. 25. ac 27. *Jubilæum* enim apud Hebræos olim significabat annum quinquagesimum Remissionis, quo servis donabatur libertas, relaxabantur delicta prædia divendita revertebantur ad antiquos possessores, exules in patriam, & libertatem pristinam redibant. Usum jubilæi etiam in lege gratiæ antiquissimum esse multis probat Henriq. de Indulg. c. 15. & alii.

Not. 2. inter *Indulgentias*, & *Jubilæum*, ex communi Doctorum sensu esse hanc differentiam, quod *Jubilæum*, ultra indulgentias contineat aliquas facultates, ut absolvendi reservatis, dispensandi, vel commutandi vota, relaxandi juramenta, &c. ut notat Suarez d. 50. l. 4. n. 8. quem citat, & sequitur Castropalaus p. 4. tr. 24. D. unicâ, p. 12. n. 7. & alii communiter; & Gobat de Jubilæo c. 1. dicens: hanc vocem *Jubilæum*, simpliciter, & absolute prolatam, communiter usurpanti pro favore, quo præter indulgentiam plenariam conceditur facultas commutandi vota, & absolvendi tum à censuris, tum casibus reservatis. Nec enim, inquit Gobat cit. n. 2. legi ullam bullam, in qua Pontifex dicat, se concedere Jubilæum, & non simul concedat *tacite* prædictas facultates, exceptâ solâ Bullâ antiquissimâ Alexandri III. de Jubilæo Compostellano, in qua non datur potestas commutandi vota; ergo communiter usurpatur pro dictis facultatibus.

Ex hoc infert Gobat n. 4. si quo casu Pontifex alicui communitati absolute diceret: *concedo tibi Jubilæum*, illam communitatem hoc ipso sibi prudenter persuadere, se, præter indulgentiam plenariam, habere potestatem eligendi confessarium, qui à censuris & reservatis casibus omnibus absolveret, & vota commutaret, quod videtur intelligendum, nisi aliqua vel expresse reservarentur; vel ex communi, & probato stylo in ejusmodi concessionibus reservari solerent, licet non exprimentur. Nam verba intelligenda sunt, ut communiter intelliguntur & usurpantur; ergo etiam hic terminus *Jubilæum* communiter intelligatur de dictis favoribus, prudenter ea communitas pro illis concessam facultatem usurparet. Anteced. patet c. *ex literis* 1. de sponsalibus, ibi: *ad communem verbi intelligentiam recurratur*, si scilicet verba sint obscura.

Not.

1465 Not. 3. Jubilæum (nimirum anni sancti) olim centesimo quoque anno concessum esse, prout constat ex Bonifacio VIII. Extravagant. *Antiquorum* h. t. inter communes; quod postea Clemens VI. in Extravag. *Unigenitus*, eod. reduxit ad annum quinquagesimum, hanc formam approbantibus Urbano VI. Martino V. & Nicolao V. licet deinceps Paulus secundus, quem secutus est Sixtus IV. in Extravag. *Quemadmodum*, eodem, reduxerit ad annum 25. quem morem reliqui deinceps Pontifices confirmarunt; ita Castropal. cit. p. 12. n. 4.

1466 Not. 4. inter favores in jubilæis concessos, etiamsi non exprimatur, comprehendendi (præter indulgentiam plenissimam omnium peccatorum) facultatem absolvendi à reservatis, commutandi vota, & componendi super malè ablatis in certis, vel illicito contractu acquisitis, tradi à Castropal. cit. n. 5. Nam, si in significatione vocis *Jubilæum* non comprehenderentur, immeditò illas facultates exciperet, dum tempore Jubilæi Romani suspendunt prædictas facultates, (quod enim in aliquo de se non continetur, non subest exceptioni ab illo) at hæc exceptio communiter fit in const. ex Extravag. *Quemadmodum*, & aliis, ergo. V. tamen à n. 2470. quæ opponuntur contra hunc, & n. 1464.

1467 Not. 5. potissimam nobis hæc questionem esse quoad illud punctum *Jubilæi anni Sancti*, quo, durante hoc Jubilæo Romæ extra illam suspenduntur omnes indulgentiæ, & facultates, quæ alias extra illud Jubilæum Romanum, diversis concessæ sunt, ut videri potest in Extravagantib. supra citat. & Constitut. Gregorii XIII. quam integram refert Navar. de Indulg. not. 33. ubi Pontifex sic loquitur: Nos pro consequenda eo anno indulgentia, quæ dictis litteris expressa est, *multorum Romanorum Pontificum morem sequuti*, de Apostolica potestate plenitudine, *suspendimus ad nostrum, & Sedis Apostolicæ beneplacitum*, omnes, & quascunque Indulgentias plenarias, etiam *ad instar Jubilæi, & earum causâ facultates, concessiones, & indulta quæcunque* à nobis, & dicta Sede, ejusque autoritate quibuscunque Ecclesiis & Monasteriis, utriusque sexûs, ac Conventibus, Domibus, Congregationibus, Hospitalibus & piis locis; nec non Ordinibus, etiam Mendicantium, ac Militarium, nec non Confraternitatibus

& Universitatibus, earumque, & aliis cuiusque dignitatis, gradûs, & conditionis personis Ecclesiasticis & Sæcularibus per universum orbem constitutis, etiam *per modum communicationis*, extensionis, & aliâs *quomodocunque*, perpetuò, vel ad tempus, *quibusvis modis, & ex quibusvis causis* concessas, & concessa; *quibuscunque* illa sint concepta *formulis*, ac restrictionibus, revocationibus mentis, attestationibus, aliisque clausulis & decretis communita. Decernentes interim illa, & literas desuper confectas, nulli prorsus suffragari debere; nec non irritum & inane, quidquid secus per quoscunque contigerit attentari: Indulgentiis Basilicarum, & *aliarum Ecclesiarum Urbis* nihilominus in suo robore duraturis.

Sub hæc ibidem præcipitur, *ne aliam* 1468 *dulgentiæ interim publicentur, aut in usum demandentur* sub poena excommunicationis incurrenda ipso facto, *non obstante*. &c. Ex quibus verbis plures dubitationes occurrunt, communiter in novis ejusmodi Jubilæis; præteritum ex eo, quod non omnes Pontifices utantur terminis, æquè generaliter suspensivis. Nam Bonifacius VIII. in Extravag. *Antiquorum*, concedens Jubilæum quovis anno centesimo, nullam facit mentionem indulgentiarum & aliarum facultatum suspensivam extra Romam, durante inibi Jubilæo anni sancti, id, quod etiam habet Clemens IV. in Extravag. *Unigenitus*, concedens Jubilæum quovis anno quinquagesimo.

Econtra Sixtus IV. in Extravag. *Quemadmodum* h. t. concedens Jubilæum anni Sancti, quovis anno 25. (id, quod jam antè Paulus II. fecerat) ita loquitur: Verum, quia postmodum tam Nos, quàm idem Paulus Prædecessor noster (dum in humanis ageret) animarum salutem fidelium intenti, multorum Principum, & aliorum Christi fidelium, ac devotarum personarum pulsati precibus, diversas indulgentias, & peccatorum remissiones plenarias nonnullis Ecclesiis, Monasteriis, & piis locis duximus concedendas, *propter quas populorum forsitan concursus ad Basilicas, & Ecclesias ante dictas retardari, aut ipsius anni Jubilæi celebritas minui, vel intermitteri posset, cum animarum non modico detrimento*. Nos (qui universorum credentium profectibus, & salutem prospicere ex debito ministerii pastoralis adstringimur) *ne propter aliarum in-*

dulgentiarum hactenus à nobis, seu eodem Paulo, vel aliis prædecessoribus nostris concessarum, huiusmodi effusionem, hoc sanctum opus ac remissionis & gratia annus jubilæus intermittatur, aut fideles ipsi à tanto munere reddantur expertes, remediis opportunis providere volentes, omnes & singulas plenarias, etiam ad instar jubilæi, ac etiam commutandi vota, aut super eis, & malè ablatis incertis, aut per usurariam pravitatem, vel alium illicitum modum extortis dispensandi, & componendi, aut illa sub certis, modo & forma remittendi; & deputandi Confessores cum potestate absolvendi, etiam in casibus Sedi Apostolicæ reservatis, facultates, concessionem, & indulta à nobis, & eadem Sede, vel illius auctoritate, quibuscunque Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & piis locis, Universitatibus, Fratemitatibus quibuslibet, tam in perpetuum, quam ad certum tempus, in vita, seu in mortis articulo (quovis modo, aut quavis causa) quomodolibet concessas, & concessa, & imposterum forsitan concedenda, auctoritate Apostolicâ tenore præsentium de Apostolicâ potestatis plenitudine, usque ad nostrum, & ejusdem Sedis beneplacitum, suspendimus, illasque durante beneplacito nostro & Sedis prædictæ, suspensas esse volumus, nec interim alicui suffragari: *Indulgentiis tamen Basilicarum, & Ecclesiarum dictæ urbis in suo plenario robore durantibus.*

1470 Ex hoc, si hæc verba Sixti conferantur cum verbis Gregorii XIII. relatis n. 1467. clarè patet, Pontifices in suspensionibus indulgentiarum, & aliarum facultatum (quæ fiunt pro jubilæo anni Sancti) non semper loqui terminis æque universalibus. Nam 1. Sixtus in Constit. *Quemadmodum* non suspendit indulgentias plenarias singularibus personis concessas, secus Gregorius, ut liquet ex ejus verbis in n. jam cit. 2. Sixtus & Gregorius exprimunt mentem suam his verbis: *Suspendimus omnes & singulas indulgentias plenarias*, posteriores autem Pontifices, Clemens & Urbanus VIII. non factâ ullâ expressione plenariarum, dicunt: *suspendimus omnes, ac singulas indulgentias sub quibuscunque tenoribus concessas*, ut notat Gobat de Jubilæo c. 8. q. 23. n. 39. 3. in iisdem Constitutionibus Sixtus & Gregorius dictam suspensionem faciunt ad arbitrium suum, & Sedis Apostolicæ. Clemens verò, Urbanus VIII. & Innocentius X. in sua Con-

stit. cum nos nuper 1649. solum, durante Jubilæo. 4. Gregorius clarè exprimit, non revocari omnes facultates alias concessas, sed solum eas, quæ ratione indulgentiarum concessæ sunt: alii autem: Urbanus Clemens & Sixtus non factâ mentione illius dependentiæ ab indulgentiis. 5. Sixtus suspendit indulgentias, & indulta, in vita, seu in articulo mortis concessas & concessa; concedendas & concedenda: alii verò, ut Gregorius XIII. Clemens, Urbanus & Innocentius X. omittunt illam clausulam, & sic in aliis de quibus videri potest Gobat loc. cit. Ex hac igitur diversitate suspensionum, non æqualiter factarum ab omnibus, plures difficultates enatae sunt, de quibus in sequentibus. Hinc

Quæres 1. an Indulgentiæ, & facultates in jubilæo anni sancti suspensæ, indigent novâ confirmatione, illo transacto? affirmativam sequitur Navarr. cit. notat. 28. à n. 27. Zerola V. *Annus Sanctus §. ad certum*, & alii. Nam hæc suspensio fit ad beneplacitum, ut diximus; ergo manet, dum hoc vel cesset morte Pontificis, vel mutata ejus voluntate. Sed praxis, & consuetudo, quæ statim finito jubilæo, etiam sciens, & tolerans S. Sede Romanâ rursus publicantur indulgentiæ, & ad usum deducuntur facultates prius concessæ, sive ullo novo recursum ad Pontificem, demonstrat non solum jure novo, quo ea clausula non apponitur, sed etiam antiquo, licet apposita fuerit, aliud non fuisse intentum per ea verba: *ad beneplacitum nostrum, vel Sedis Apostolicæ*, quàm suspensas esse, durante jubilæo, nisi aliud placeat Pontifici etiam eo tempore; cum jubinde, etiam eo durante, Pontifices dispensare soleant in certis casibus; ita Layman l. 5. tr. 7. c. 8. n. 2. & Castropal. cit. p. 12. §. 1. præsertim n. 14.

Quæres 2. an, durante jubilæo Romano, suspensæ sint omnes indulgentiæ plenariæ, vivis concessæ? ante resolutionem not. 1. faciendi dictas suspensiones indulgentiarum extra Romam, potissimam causam fuisse, & esse (prout ipsi summi Pontifices in suis decretis suspensivis discretè exprimunt) ne (si etiam tunc, dum Romæ celebratur jubilæum anni Sancti, fideles possent indulgentias extra Romam consequi) concursus hominum ad urbem, atque solennitas jubilæi ex tanto affluxu omnium Nationum, & status hominum impediatur, non

non futurus carquo, si domi suæ dictas gratias obtinere possent. V. n. 1469. Ex hoc merito infert Castropal. cit. n. priori, per verba suspensionis *omnium indulgentiarum*, non comprehendi indulgentias, nisi vivis concessas; non autem *directè* fidelibus *defunctis*. Nam in his nullatenus esse potest locus causæ, quâ potissimum nituntur ejusmodi decreta suspensiva, id, quod pluribus patebit ex dicendis in sequentibus.

1473 Not. 2. Quod Summi Pontifices in Bullis, quibus indicantur jubilæum anni sancti, & decretis suspensivis indulgentiarum ac facultatum, extra urbem, durante inibi Jubilæo, communiter dicant: *se suorum Prædecessorum vestigia sequi*, ut constat ex n. 1467. consequenter tacite innuant, se in dictis suspensionibus, non plus, nec minus velle, quàm eorum Prædecessores in tali casu fecerint, nisi aliud exprimant pro certo casu, & materia particulari.

1474 Not. 3. Postquam Innocentius XII. aperuisset annum sanctum elapsa nuper Vigiliâ Nativitatis Domini, anno 1699. secuto pariter decreto suspensivo, ut solet, indulgentiarum & facultatum, aliàs diversis competentium extra jubileum, emanasse quandam declarationem, seu notificationem resolutivam quorundam dubiorum, cujus ex Italico in Latinum translata tenorem subijcio, quæ sichabet:

1475 *Notitia gratiarum, & Declarationis factæ à Sanctitate sua, Domino Papâ INNOCENTIO XII. occasione præsentis jubilei anni sancti.*

Gaspar, Miseratione divinâ Episcopus Sabinensis S. R. E. Cardinalis de Carpineo SS. D. N. Papæ Vic. Gen. Romanæque Curie, ejusque districtus, Judex Ordinarius, &c.

Sanctitas Domini nostri, ex mandato nobis dato, *vivæ vocis oraculo*, cupiens amplius dilatare gratias, omnibus illis concessas, qui concurrerunt, & concurrent ad hanc almam Civitatem Romam, ut ibi consequantur plenissimum jubileum hoc anno sancto; nobis imposuit, ut veniamus ad infra scriptas concessiones, *declarando* adhuc quædam dubia exorta, ob quæ ambigua & suspensæ manebant conscientie fidelium; quorum paci & quieti vult sua

Sanctitas, *quantum fuerit possibile*, providere. Et statim subjungit:

Primò ad facilitandam omnibus Regularibus consecutionem tanti thesauri spiritualis, & suggerendam occasionem ædificandi magis populum, comparandique decore, conveniente personis DEI obsequio dicatis, notum sit, sanctitatem Domini nostri contentam esse, ut visitent 4. templa ter, ac triduo, vel continuato, vel interpolato *simul omnes*, vel saltem per vices medietas eorum, qui morantur in una domo, vel Conventu, consecuturi Sanctissimum jubileum, ac si trigiesies visitassent. Observando tamen de reliquo, quantum commendatur in Bulla jubilei, quos in Domino exhortamur, ut procedant ordine composito, recitando psalmos, alias preces, & laudes divinas.

Secundò, idem indultum, cum visitatione tamen quatuor dierum continuorum, aut interpolatorum, concedit sanctitas sua omnibus Alumnis, vel convictoribus, qui student scientiis, & bonis artibus, ac in Communitate vivunt, modò saltem procedat medietas eorum in numero, assistentibus tamen saltem Præfecto, aut Rectore, aut alio curam gerente, qui pari privilegio donantur, unâ cum famulis eorum, commendata tamen pariter modestiâ in ordine procedendi, quem comitetur bonum exemplum orationis.

Tertiò, Regulares deinde aliunde advenientes, ad obrinendum Sanctum jubileum, qui incorporare se cum aliis sui ordinis, & regulæ voluerint, gaudebunt eadem habilitate, id adimplendi cum illis per tres tantum visitationes, modo supra dicto. Et si expectare non possent commoditatem cum aliis; aut supervenerent, postquam alii suas visitationes jam compleverunt; placet suæ sanctitati, ut censeantur id complevisse visitando quinque templa per quinque dies, vel continuos, vel interruptos, ac si visitassent per omnes quindecim dies, quos illis bulla præscribit.

Quartò conceditur etiam Societatibus, & Confraternitatibus aliunde advenientibus, ut factâ unâ visitatione processionaliter, & duabus à confraternitatibus, & Sororibus privatim, & per ipsos, satisfaciant visitationibus injunctis in Bulla, ac si eas integre complevisissent.

Quintò, compatiens ulterius sua Beatitudo

titudo civibus, & incolis Romæ, qui inchoarunt, & infirmitatum causâ non possunt profèqui visitationes, ne priventur fructu incepti laboris, & piæ intentionis, qua eas susceperunt; afflictique dupliciter sint, & in corpore, & in spiritu; concedit Parochis, Pœnitentiariis & Confessariis, Deputatis in altera nostra Declaratione, facultatem commutandi illis injunctum opus visitationis templorum in aliud, quod censent proportionatum possibilitati dictorum Civium, & Incolarum infirmorum. Et si ex improvîso morte obruerentur, priusquam obtinerent, & peterent dictam commutationem, sua Sanctitas illis facit gratiam sancti jubilæi, ac si satisfecissent.

1481 Sextò, ut omnis tollatur ambiguitas, ac fideles certi sint indulgentiarum, quas possunt consequi, declaramus oraculo suâ Sanctitatis, ut supra, *quod in generali suspensione indulgentiarum*, contenta in Bulla data 28. Maji 1699. & publicata eodem die; ubi & 10. Decembris dicti anni, *non intelligantur* suspensæ indulgentiæ altariorum privilegiorum pro defunctis; nec ullæ aliæ, eodem modo concessæ pro solis defunctis; sed bene illæ, quas possunt consequi vivi cum facultate applicandi eas, per modum suffragii defunctis; nec indulgentiæ concessæ in articulo mortis; & facultas communicandi eas aliis; quemadmodum non cessant facultates Tribunalis sanctæ Inquisitionis, & Officialium illius, & Missionariorum & Ministrorum, qui à dicto Tribunali, & à Sancta Congregatione de propaganda fide, vel cum autoritate Apostolica Deputati ad id sunt: & specialiter illæ, quæ sunt ad absolvendum ab hæresi eos, qui pœnitentes eam abjurant, & se dictæ absolutionis reddunt capaces.

1482 Septimò, ut conservetur devotum institutum frequentandi visitationem quadraginta horarum, & principalium Sanctuariorum hujus Urbis, concedit sua Sanctitas Domini nostri, *non obstante dictâ generali suspensione*, indulgentias obtineri solitas quovis alio tempore illis fidelibus Christianis utriusque sexûs, qui visitaverint *septem Ecclesias*, & etiam *Scalam sanctam*, & *Stationes* diebus determinatis.

1483 Octavò, item qui comitati fuerint sanctissimum Viaticum, dum ad infirmos defertur, aut si ab hoc impediti, facem submiserint modo, formâ, & conditione,

quibus reperiuntur concessæ: item illis, qui visitaverint Ecclesias, in quibus expositum habebitur Sanctissimum Sacramentum diebus quadraginta horarum circularium, & ordinariam separatim descriptarum in folio publicato, & publicando ex mandato nostro per totum annum Sanctum, & ibi commorati fuerint in oratione per illud spatium temporis, quod ipsis devotio suggererit, confessique communicaverint, aut saltem habuerint firmum propositum confitendi, septem annos, & totidem quarantenas indulgentiarum pro quavis vice. Datum in palatio solitæ nostræ Residentiæ, hodiè 24. Januarii. 1700.

GASPAR Cardinal. Vicarius.

Ant. Abbas Bonaventura,
Secretarius.

Ex his sequitur, durante jubilæo Romano, non omnes omnino indulgentias plenarias, vivis concessas, esse suspensas. Nam inter indulgentias concessas visitantibus Romæ septem Ecclesias, & etiam Scalam, & stationes Urbis, diebus determinatis; sunt plures indulgentiæ plenariæ vivis concessæ; at hæc durante jubilæo Romano non sunt suspensæ, ut constat ex declaratione Innocentii XII. de qua in prædicto. ergo. Reliquæ verò dubitationes, quæ tali tempore communiter fiunt, in sequentibus resolvendæ sunt, sit igitur:

S. I.

An durante Jubilæo anni Sancti, suspensa fuerit extra Romam communicatio indulgentiarum stationum Urbis?

PLures sunt Religiones, in quarum Ecclesiis certis diebus, visitantibus septem altaria, vel fundentibus certas preces, concessæ sunt eadem indulgentiæ, quæ conceduntur Romæ visitantibus septem Ecclesias, vel stationes diebus determinatis; & quia hæc durante jubilæo anni Sancti, pro his, qui tales visitationes Romæ peregerint, non sunt ibi suspensæ, ut constat ex declaratione Innocentii XII. quam retulimus n. 1482. quæstio est, an etiam illi, qui extra Romam idem privilegium viâ communicationis habent, eadem, ut Romani, lucrari possint, visitando dictas Ecclesias privilegiatas, ut præscriptum est.

Ad hanc quæstionem videtur distm. 1484
guen.

quendum, an sermo sit de indulgentiis tantum plenariis, an etiam non plenariis, & solum partialibus? Gobat de jubilæo c. 9. n. 41. indefinitè dicit, non valeret tunc eam communicationem, si steret Bullâ Gregorii XIII. de qua diximus n. 1469. at valde probabiliter hæc sententia indefinitè loquens de omnibus indulgentiis per viam communicationis solum intelligitur de plenariis; cum enim Gregorius loco cit. in Decreto suspensivo indulgentiarum expresse loquatur solum de plenariis, ex ejus constitutione suspensiva indulgentiarum (*earum quoque, qua habeantur viâ communicationis*) plus non infertur, quam suspendi plenarias.

1487 Si autem in Decreto suspensivo indulgentiarum non fiat expressa derogatio, seu suspensio indulgentiarum earum, *qua habeantur viâ communicationis cum Ecclesiis Romanis*, in quibus certæ indulgentiæ non sunt suspensæ, censet Gobat cit. n. 41. §. & censeo, eas extra Romam nihilominus esse suspensas: quia tales Bullæ sunt firmatæ clausulis efficacissimis; 2. quia suspensio talium indulgentiarum est ferè necessaria ad finem, ob quem suspendi solent indulgentiæ (ne usu illarum extra Urbem impediatur accessus ad limina Apostolorum, ut disertè exprimitur in Extravag. *Quemadmodum*) cum multi miliones hominum habeant ejusmodi communicationem.

1488 Verùm esto sit, quòd tales Bullæ sint firmatæ clausulis efficacissimis, si tamen in Decreto indulgentiarum suspensivo apposita non afficiant certas indulgentias, respectu earum dici non possunt effectum suspensionis operari; at quando in Decreto indulgentiarum suspensivo nulla fit mentio de indulgentiis, quæ obtineri possunt viâ communicationis, cum iis, qui eas lucrari possunt, etiam durante jubilæo Romæ, cujus Decreti clausulæ quantumvis efficacissimæ, indulgentias non afficiunt; tendunt enim ad ea tantum, de quibus Decretum aliquomodo meminit, ergo; secus est si de illis in Decreto suspensivo fiat mentio saltem generalis v. g. de indulgentiis, *quomodocunque, quacunque ratione, vel causa concessis*.

1489 Altera verò ratio, quam adducit P. Gobat præcedente numero relatus, ad summum probat, in casu, quo non fit expressa mentio de indulgentiis per viam

Tom. V.

communicationis, sed tantum tacitâ, seu in genere (quomodocunque concessis) comprehendi, ac censeri suspensas solum plenarias tunc obtinendas per viam communicationis, non autem partiales tantum, & non plenarias. Nam cum decretum, durante anno sancto Romæ suspensivum indulgentiarum, aliàs consequibilem extra Romam, directè intendat favorem divini cultus, & splendorem Ecclesiæ Romanæ per affluxum omnium nationum, & statuum, ad celebrandam in Urbe festivam illam solennitatem, cui plurimum honoris, & cultus accedit ex affluxu illo hominum; eos duntaxat favores extra Urbem indirectè interim suspendere dicendum est, qui retardarent eum affluxum, si tunc extra Urbem obtineri possent; hoc autem non præstant indulgentiæ solum partiales; cum pauci eo titulo Romanum iter omitterent, licet domi suæ illas consequi valerent; ergo

§. 2.

An durante jubilæo anni sancti, extra Romam suspensæ fuerint indulgentiæ altaribus privilegiatis concessæ.

HAs indulgentias non esse suspensas in 1490 jubilæo anni sancti tempore Innocentii XII. inchoato in vigilia Nativitatis Domini anno 1699. constat ex ejusdem declaratione, de qua n. 1481. Sed quæstio procedit universaliter, quando decretum suspensivum loquitur indefinitè, ut quandoque fit, dicendo: *omnes, & singulas sub quacunque forma concessas*, præsertim ubi nulla tunc declaratio, vel limitatio hujus clausulæ generalis sequitur, aut occurrente dubio haberi potest? Dicendum, non obstante illâ generali clausulâ probabilius videri, neque tunc suspendi indulgentias concessas *altaribus privilegiatis*, nisi hoc in suspensione specificativè exprimitur. Sic Peyrinis tom. 1. f. 154. Castropal. p. 4. tr. 24. d. unic. p. 12. §. 1. n. 7. ubi docet, per eam clausulam non suspendi indulgentias nisi plenarias *in favorem vivorum concessas*. Nam hæc indulgentiæ, licet durent extra Romam, concursum populi ad limina SS. Apost. & solennitatem exinde nascentem non impediunt, cum sint solum pro defunctis, at hæc per eam clausulam generalem non suspenduntur, prout constabit ex dicendis in seqq. & ratio est, quia per favorem, qui defunctis directè præstatur,

Uu

non

non minuitur affluxus ad solennitatem Romanam; cum vix plus inferat, quam absentiam defunctorum, ut per se patet.

1491 Hoc extendit loc. cit. Castropalaus ex eadem causa ad indulgentias plenarias, quæ per modum suffragii defunctis applicari possunt, quia harum consecutio, jubilæi consecutionem non retardat, pro eadem sententia citans P. Layman l. 5. summæ tr. 7. c. ult. Hæc opinio videtur omnino tenenda, quoties suspensio talium indulgentiarum non exprimitur in specie. Quia per eorum consecutionem (secundum quod cedit in solatium defunctorum) nihil fit contra finem, quem principaliter respicit illa suspensio, ut patebit consideranti causam talis suspensionis in n. 1469. Coeterum in anno sancto jubilæi sub Innocentio XII. specificè suspensæ sunt etiam indulgentiæ per modum suffragii, ut patet ex ejusdem Declarat. supra in n. 1481.

1492 In confirmationem eorum, quæ in præmissis dicta sunt, dici potest, quod per dictam clausulam generalem (*omnes, & singulas indulgentias, sub quacunque forma concessas*) non suspenduntur indulgentiæ directè concessæ animabus fidelium defunctorum, ut patet ex ipsa concessione, ergo: maj. est ex Declaratione Innocentii XII. in n. 1481. ubi not. ex notione *Declarationis*, rectè inferri, quod per dispositionem *declarativam* exceptum dicitur, etiam exceptum esse in lege *declarata*, quantumvis aliàs indefinitè, ac generaliter loquatur. Nam declaratio nihil novi statuit, sed solum explicat, quod prius, sed minus clarè dispositum erat. V. dicenda in seqq.

1493 Not. autem, cum privilegium altaris privilegiati, aliud sit *reale*, seu *locale*, nimirum affixum tali altari; aliud personale, vi cuius celebrans in quocunque altari, licet non dicat missam de *Requiem*, quavis vice celebrando liberare potest animam ex purgatorio, resolutionem nostram procedere de utroque. Nam sive privilegium sit *reale*, sive *personale* indulgentia, vi ejus obtinenda, directè solum est in favorem defunctorum; sed hæc non obstante illa clausulâ generali non suspenduntur ex dictis, n. 1481. & dicendis, ergo.

§. 3.

An durante Jubileo anni sancti, extra Romanam suspensa fuerint indulgentiæ, concessæ pro articulo mortis?

A Affirmativam sequitur Layman, Tan-
nerus, & Castropal. apud Gobae
cit. c. 9. n. 44. ratio eorum desumitur ex
eo, quia Urbanus VIII. anno 1625. du-
rante jubilæo anni sancti illius temporis,
dispensavit cum Religiosis Societatis JE-
su, in mortis articulo constitutis, permit-
tendo illis eo anno jubilæi obtinere indul-
gentiam plenariam juxta suæ Religionis
privilegia. Deinde per illam clausulam
generalem, extra Romam suspensæ manent
*omnes indulgentiæ plenariæ in favorem vivo-
rum directè concessæ*; sed agonizantes sunt
in numero vivorum; ergo. Tertio Sixtus
IV. in sua constitut. *Quemadmodum*, di-
sertè suspendit indulgentiæ *pro articulo
mortis*; ergo idem dicendum est in aliis
Jubilæis.

Sed, nisi specificè in decreto suspen-
sivo exprimitur, etiam indulgentiæ ple-
nariæ *pro mortis articulo concessas* suspendi,
probabilius est, etiam Romæ durante ju-
bilæo, illas valere etiam extra Romam,
non obstante dictâ clausulâ generali. Nam
sub ejus generalitate eas non comprehendi,
clarè probat declaratio Innocentii XII. su-
pra in n. 1481. ibi: *nec indulgentiæ concessæ
in articulo mortis*. Et ita sentire videntur Ga-
vant. Alphons. de Leon, Lezana, Peryri-
nis, apud Gobat de Jubilæo c. 9. n. 44. qui
eorundem sententiam tanquam probabili-
lem admittit, eò, quod Romæ scripserint
(consequenter propiores, ut intelligerent
mentem Pontificis) & Peryrinis testetur,
asserit ab Alphonso cit. quod Urbanus VIII.
ita declaraverit, ejusque Declaratio publi-
cata fuerit Romæ à vice regente Peniten-
tariæ.

Confirmatur; quia respectu agoni-
zantium universim cessat finis, & ratio,
propter quam extra Romam indulgentiæ
suspenduntur; ergo talis suspensio relatè ad
illos non haberet locum. 2. Quia sententia
exponens clausulam illam generalem cum
extensione, vel *comprehensione* etiam indul-
gentiarum *pro articulo mortis*, videtur con-
traria intentioni Pontificis, quæ est *fideles
omni gaudio, & consolatione spirituali reple-
re*; & (ut loquitur Declaratio Innocentii
XII. in n. 1475.) quieti conscientia fide-
lium, quantum fuerit possibile, providere.
Accedit, quod propter opiniones quando-
que contrarias, solum pro securitate majori,
solicitari ac permitti soleant ea, quæ
sub controversia opinionum sunt.

Et

1477 Et licet verum sit, clausulam, (*omnes & singulas indulgentias, sub quacunq; forma concessas*) indefinitè, ac generaliter loqui, spectatâ propositione verbalis; factis tamen est spectatâ intentione disponentis; quam non esse adeo generalem, ut verba sonant, constat ex tot limitationibus per declarationem ejus factis, ut liquet ex dictis. Nam sub illa generali clausula nullatenus veniunt indulgentiæ, quæ ne quidem extra jubilæum possunt prodesse vivis, ut constat ex n. 1481. Deinde nec veniunt indulgentiæ partiales, ut dicemus à n. 1500. Tertio, indulgentiæ plures concessæ stationibus &c. ut constat ex n. 1482. Quarto, indulgentiæ & favores Bullæ cruciatæ, ex Declaratione Clementis & Urbani VIII. teste Dianâ p. 1. tr. 11. resol. 97.

1498 Quinto, quia favores, & privilegia, per modum contractus, aut remunerationis concessa (seclusâ gravi, & justa causa) regulariter non revocantur per clausulam generalem, nec revocari possunt, nisi pro illis fiat aliqua compensatio, & in derogationibus exprimitur modus concessionis, v.g. *per contractum, & cum remuneratione*, ut notat Castropal. p. 4. tr. 24. D. unic. §. 4. n. 10. & fufius p. 1. tr. 3. D. 4. p. ult. §. 2. à n. 1. at plures sunt indulgentiæ plenariæ, aliique favores *per contractum*, vel *cum remuneratione* concessi, præsertim ordinibus Regularium; ergo per eam clausulam generalem non revocantur, nisi fiat compensatio, vel expressio etiam modi *concessionis*. Ex eo autem, quod Sixtus IV. difertè susponderit etiam indulgentias *pro articulo mortis*, ut dicitur in n. 1469. non fertur idem dicendum de aliis jubilæis id non exprimentibus; cum posteriores Pontifices per subsecutas declarationes, & studium expressum *dilatandi gratias, & quantum possibile fuerit, providendi quieti animarum, satis clarè innuant*, se in hoc non feci ejus dispositionem.

§. 4.

Quid dicendum de aliis indulgentiis, quæ concessæ sunt pro defunctis?

1499 **E**tiam eas suspendi tempore jubilæi tenet Tannerus apud Gobat cit. n. 45. Communior tamen Doctorum opinio affirmat, non suspendi, ut constat ex cit. Gobat, & Castropalao cit. p. 4. tr. 24. D. unic. p. 12. §. 1. n. 7. Nam ratio, propter quam extra Romam suspendantur indulgentiæ, du-

Tom. V.

rante jubilæo Romano, nullo modo locum habet in indulgentiis, quas obtinere pro se non valent vivi, sed pro solis defunctis. Non enim suspenduntur indulgentiæ utcunque, sed *in concreto*, nimirum, *ut assequibiles à vivis*, quorum absentia, diminuto concursu populorum retardaretur solennitas jubilæi Romani, quod sanè nullatenus dici potest de indulgentiis, quæ concessæ sunt pro solis defunctis; quod confirmari potest liquidius, plurium Pontificum declarationibus, ut jam sæpè dictum est, & constat ex declaratione Innoc. XII. Ex hoc colliges etiam durante jubilæo anni Sancti Romæ, non suspendi indulgentias directè concessas pro defunctis, quæ annexæ sunt granis, rosariis, nummismatibus &c. Ratio sumitur ex num. præced. & præcipua declaratione Innocentii XII. de qua supr.

§. 5.

An, durante jubilæo anni Sancti, sint suspensa indulgentia partiales extra Romam?

Ratio dubitandi nascitur ex eo, quod 1500 quidam Pontifices in decreto suspensivo indulgentiarum extra Romam, durante anno Sancto in Urbe, difertè solum expriment *plenarias*, ut constat ex n. 1467. & 2470. alii autem indefinitè loquantur dicendo: *omnes, & singulas*, ut diximus n. cit. si enim decretum suspensivum indefinitè loquitur, nimirum sub ea generali clausula (*suspendimus omnes, & singulas*) videntur omnino etiam suspendi partiales indulgentiæ. Nam clausula geminata, *omnia, & singula*, absque limitatione includit omnes, adeoque tam plenarias, quam partiales, seu, non plenarias) ut notat. Gloss. in c. *Ut circa* de elect. in 6. V. *omnia, & singula*; & ideo Tannerus apud Gobat de Jubilæo c. 9. q. 25. n. 47. negat, esse probabile, tali casu non suspendi partiales indulgentias. Verùm, hoc non obstante, probabilius est, nec per illam generalem clausulam (*omnes, & singulas indulgentias*) partiales suspendi, nisi clarè exprimentur; Sic Castropal. p. 4. tr. 24. D. unic. p. 12. §. 1. n. 1. Filiucius, Peyrinis, Lezana, Benzon. Alphonf. de Leon. & Hieron. Gratianus apud Gobat. cit. qui hanc opinionem, num. 48. in fine vocat *probabilissimam*. Ratio est, quia, cum certum sit, quosdam ex Prædecessoribus suspendisse

Uu 2 *Solum*

solum plenarias (ut diximus precedente num.) suspensio per eorundem Successores, quantumvis indefinita, ex eadem ratione, & in iisdem circumstantiis facta, intelligenda venit iuxta suspensionem à Prædecessoribus factam, nisi aliud specialiter exprimatur; ergo sicut in illis suspenduntur solum plenarias; sic in istis quantumvis loquantur indefinitè. Antec. prob. Nam, quod in posteriore lege non fuerat expressum specialiter, id veterum legum, constitutionumque regulis relictum esse intelligendum est, ut dicitur L. *Præcipimus*: de Appellat. ergo cum in Decretis suspensivis posteriorum Pontificum non exprimuntur indulgentiarum partiales, eorum suspensiones sub generali clausula intelligendæ veniunt, juxta regulas veterum ac proximarum, quæ præcesserunt, legum, & institutionum à Prædecessoribus eorum à quibus expressè solum plenaria suspenduntur, nisi posteriores aliud specialiter expriment.

1501 Confirmatur 1. quia posteriores Pontifices etiam in suis decretis suspensivis, aut eorum declarationibus, expressè dicunt, quòd in hoc sequantur *morem suorum Antecessorum* quòd intendat *gratias ampliare, & quantum possibile fuerit, animarum quieti providere*, salvo sine per ejusmodi suspensiones intento, de quo n. 1469. ut constat ex prædictis: at hoc non stare, si per eam clausulam generalem, præter indulgentias plenarias, suspenderent partiales; cum id non fecerint eorum Prædecessores; & reverà (etiam eas tollere, & suspendere) non sit, *gratias ampliare, non providere, quantum possibile fuerit salvo sine principaliter intento* per ejusmodi suspensiones, ut patet consideranti; ergo.

1502 Confirmatur 2. quia licet clausula (*omnes & singulas*) sit indefinita, in hoc tamen casu non esse indefinitè accipiendam, sed solum restrictè ad plenarias, Suadet 1. materia subtrata, cui derogat, quæ summè favorabilis est, consequenter, quanto minus potest, lædi debet per eam clausulam odiosam. Suadet 2. mens; & intentio Pontificum solum volentium suspendere indulgentias, quarum consecutio extra Romanam, retardaret concursum populorum, & Romani jubilæi solennitatem. Suadet 3. quia, licet clausula etiam geminata omnia, & singula includat & sine limitatione, si consideretur secundum se; secus tamen est in casu, quo limitatur vel ex fine directo di-

spositionis, vel à materia subtrata, vel denique ab ipso jure; Sicutem evenire in nostro casu constat ex n. 1500. ergo.

§. 6.

Quæ facultates præter indulgentias suspendantur tempore anni sancti?

R Esp. Suspendi solum eas, quæ concessæ sunt indulgentiarum causâ, consequenter eos, qui aliunde, ac independentes ab indulgentiis quasdam facultates concessas habent, abolvendi à reservatis & censuris, dispensandi, commutandi, &c. liberè iisdem uti posse, etiam dum Romæ celebratur annus sanctus, nisi aliud specificè exprimatur; Sic Castropal. p. 4. tr. 24. D. univ. p. 12. §. 1. n. 9. & complures alii. Constat 1. ex Constitut. Gregorii XIII. de qua n. 1467. ibi: suspendimus quascunque indulgentias plenarias, etiam ad instar jubilæi, & earum causâ facultates, concessiones & indulta quæcunque à Nobis, & dicta Sede, ejusque auctoritate concessas; ergo sic intelligendæ veniunt etiam posteriorum Pontificum dispositiones suspensivæ, nisi expressè addant contrarium, cum, ut sæpè dictum est, favere velint, quantum possibile fuerit, salvo sine, propter quem talis dispositio suspensivâ inducta est.

Secundò, quia licet in Decreto suspensivo indulgentiarum & facultatum non addatur illa particula limitans indulgentiarum causâ, ut habet Gregorius cit. suspensionem tamen facultatum non indefinitè factam esse, sed restrictè solum ad facultates indulgentiarum causâ concessas, Suadet 1. rationes omnes allatæ à n. 1500, quibus ostendimus, clausulam non debere extendi ad indulgentias partiales: sed solum intelligi de plenariis. Secundò, quia licet Clemens, & Urbanus VIII. in suis Decretis suspensivis durante anno sancto indulgentiarum & facultatum non addiderint *indulgentiarum causâ*, consequenter locuti videantur, de omnibus facultatibus: restatur tamen Cardinalis de Lugo D. 20. n. 145. apud Gobat cit. c. 10. n. 49. Clementem & Urbanum declarasse, non fuisse suæ intentionis, suspendere, nisi illas facultates, quæ fuerunt aliquibus concessæ in ordine ad lucrandas indulgentias, seu occasione lucrandarum indulgentiarum; Ex hoc enim per n. 1492. clarè sequitur, non omnes facultates esse inclusas in Decreto suspensivo, sic declarato, quantumvis utente illâ generali

rali clausulâ. Denique certum est experientia, & constanti usu, etiam durante anno sancto, Superiores Regularium & Ordinarios, specialibus privilegiis munitos ad dispensandum in certis casibus matrimonii, petendi debiti, legitimationis, casuum reservatorum, dictis facultatibus uti, quando eas non occasione jubilæi aut indulgentiarum, sed aliunde & independenter ab illis habent.

1505 Ex dictis collig. 1. privilegia Regularium, quibus continentur certæ facultates, ipsis independenter ab indulgentiis concessæ, absolventi è certis casibus, censuris, vel aliis obligationibus; commutandi vota, dispensandi in esu carniû, in horis canonicis, in peccatione debiti conjugalis, & similibus, salva consistere etiam durante anno Sancto iisque liberè uti posse; Sic Castropalatus cit. n. 9.

1506 Colliges 2. facultates concessas, non ab ipso summo Pontifice, vel Sedis Apostolica auctoritate, per decretum suspensivum indulgentiarum, & facultatum, durante anno Sancto, non suspendi. Ratio est ex n. 1503. quia decretum suspensivum expressè loquitur de facultatibus concessis à Nobis, vel auctoritate Apostolica Sedis. Ex hoc fit, Curatos, qui à suo Episcopo habent facultatem in casus reservatos, etiam durante anno sancto eadem liberè uti posse.

1507 Collig. 3. nec per suspensionem facultatum tempore anni sancti, intelligi facultates remittendi, vel componendi incerta, si male ablata non sint. Nam illa solum suspensæ censi debent, quæ referuntur in Extravagante. Quemadmodum; nisi posteriores aliud expriment; at ibi exprimentur facultates eligendi Confessarium, cum potestate, absolventi à reservatis, censuris, & aliis poenit. commutandi vota vel in eis dispensandi remittendi, vel componendi incerta male ablata; quia hæc frequenter concedi solent gratiâ consequendi jubilæum, ac commodæ illius consecutioni. Sic Castropal. l. c.

ARTICULUS V.

De Jubilæis extra annum Sanctum.

1508 Certum est, etiam extra annum Sanctum, qui hodierno jure celebratur quovis anno 25. concedi jubilæa, seu indulgentias cum facultatibus annexis, sub onere certorum operum præscriptorum.

Tale fuit jubilæum, quod Innocentius XII. concessit anno 1693. ad implorandam divinam opem pro pace inter Principes Christianos, cujus constitutio incipit: *Ubi primum humilitatem nostram.* In ea namque omnibus, & singulis Christi fidelibus, utriusque Sexûs, tam Laicis, quàm Ecclesiasticis, secularibus, vel Regularibus, cujusvis ordinis, Congregationis, & instituti, tam in Urbe, quàm extra eam, ubique locorum degentibus, qui opera præscripta peregerint, concessit 1. plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, sicut in anno jubilæi visitantibus certas Ecclesias intra, & extra Urbem, concedi consuevit.

Concessit 2. prædictis omnibus licentiam, & facultatem, ut sibi, ad hunc effectum, eligere possint quemcunque Presbyterum confessorium, tam secularem, quàm cujusvis Ordinis, & instituti Regularem, ex approbatis, ut præmittitur, à locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis, & aliis Ecclesiasticis sententiis, & censuris à jure, vel ab homine quavis causâ latis, seu inflictis, nec non ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, & delictis quantumvis gravibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis, & Sedi Apostolica, etiam in literis die Cæna Domini legi solitis, contentis, & alias per quascunque nostras, aut Romanorum Pontificum, Prædecessorum nostrorum, constitutiones, quarum tenores præsentibus haberi volumus pro expressis quomodocunque reservatis in foro conscientia, & hac vice tantum, absolvere, & liberare valeant, & insuper vota quacunque (Religionis, & castitatis exceptis) in alia pia, & salutaria opera commutare, injunctâ tamen eis, & eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque ejusdem Confessarii arbitrio injungendis.

Opera verò ad lucrandos hujus jubilæi favores præscripta his, qui sunt extra Urbem Romanam, erant sequentia in §. Cæteris verò, qui sic habet: cæteris verò extra Urbem, ubicunque degentibus, qui Ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum Vicariis, seu Officialibus, aut de eorum mandato, & ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent; postquam ad eorum notitiâ hæc nostræ pervenerint designandas, vel Ecclesiarum hujusmodi aliquam spatia duarum similiter hebdomada-